

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

**Stichting Samenwerkingsverband V(S)O Duin- en
Bollenstreek**

Plaats : Katwijk Zh
Administratienummer : VO2803
Bestuursnummer : 21662
Onderzoeksnummer : 277677
Datum onderzoek : 18 juni 2015
Datum vaststelling : 8 oktober 2015

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	11

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs voerde een kwaliteitsonderzoek uit bij 'Stichting Samenwerkingsverband V(S)O Duin- en Bollenstreek' (hierna: samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek). Binnen de zes gemeenten Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout en Teylingen vormen negen schoolbesturen met in totaal achttien vestigingen voor voortgezet (speciaal) onderwijs gezamenlijk het samenwerkingsverband. In dit rapport geeft de inspectie haar bevindingen uit het onderzoek weer.

Kwaliteitsonderzoek

In het schooljaar 2014/2015 voert de inspectie een kwaliteitsonderzoek uit bij alle 152 samenwerkingsverbanden. Het doel van deze kwaliteitsonderzoeken is tweeledig:

1. stimuleren van de ontwikkeling van de samenwerkingsverbanden door een beeld te geven van de ontwikkeling op dat moment;
2. toezicht houden op de ontwikkeling van de samenwerkingsverbanden.

Bij alle samenwerkingsverbanden controleert en rapporteert de inspectie of zij voldoen aan de wet- en regelgeving. Nieuw in schooljaar 2014/2015 is dat ieder samenwerkingsverband - indien nodig - in het rapport verbeterpunten voor de kwaliteit krijgt aangereikt, gerelateerd aan het waarderingskader van de inspectie.

Toezichtkader

De inspectie baseert zich bij dit kwaliteitsonderzoek op het toezichtkader samenwerkingsverbanden po/vo passend onderwijs. Dit toezichtkader bevat een waarderingskader, maar nog geen beslisregels om vast te kunnen stellen of het samenwerkingsverband aan de basiskwaliteit voldoet. Het document is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek start met een bureauanalyse van het ondersteuningsplan en overige gegevens over het samenwerkingsverband die bij de inspectie aanwezig zijn. Het betreft de volgende documenten:

- Ondersteuningsplan 2014-2016, inclusief 26 bijlagen;
- Website samenwerkingsverband (www.swvduinenbollenstreek.nl, geraadpleegd op 16 juni 2015);
- Kengetallen samenwerkingsverband (www.passendonderwijs.nl, geraadpleegd op 16 juni 2015).

Hierna vond op 18 juni 2015 een onderzoek op locatie plaats waarbij de inspectie:

- een presentatie kreeg van het samenwerkingsverband over de stand van zaken en actuele ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband;
- een gesprek voerde:
  - over de rol die het samenwerkingsverband speelt binnen de verbinding onderwijs en jeugdzorg;
  - over de ondersteuningstoewijzing;
  - met een afvaardiging van de ondersteuningsplanraad over zijn rol bij het samenwerkingsverband;
  - met het bestuur met onder andere aandacht voor het intern toezicht.

Aan het eind van het onderzoek besprak de inspectie haar bevindingen met het bestuur en het management van het samenwerkingsverband.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staat de hoofdlijn van de bevindingen uit het onderzoek (2.1), gevolgd door een toelichting (2.2). De bevindingen over de naleving van de wettelijke voorschriften geeft de inspectie in dat hoofdstuk weer in een afzonderlijke paragraaf (2.3). Hoofdstuk 3 vermeldt de reactie van het bevoegd gezag.

2 BEVINDINGEN

2.1 Hoofdlijn

Samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek is een voortzetting van het voormalige samenwerkingsverband voortgezet onderwijs (vo), uitgebreid met twee besturen voor voortgezet speciaal onderwijs (vso). De goede onderlinge samenwerking en de bestaande ondersteuningsstructuur hebben een positieve invloed op het samenwerkingsverband. In vergelijking met de simulatie van juni 2014 zijn enkele aspecten van het ondersteuningsplan nader geconcretiseerd, zoals de installatie van de 'Adviescommissie Toelaatbaarheid' (ACT) en de werkwijze van het 'Loket Passend Onderwijs'. Dit loket geeft adviezen aan scholen en ouders en preadviezen bij de aanvragen voor toelaatbaarheid. De basisondersteuning van de scholen is versterkt door de scholing van gedrags- en dyslexiespecialisten die op de reguliere vo-scholen worden ingezet.

De voormalige reboundvoorziening (Onderzoek- en Observatiecentrum, OOC) stopt eind juli 2015. De (extra) ondersteuning moet dan plaatvinden in de scholen zelf. Dit is mogelijk doordat de kwaliteit van de basisondersteuning wordt versterkt. Het samenwerkingsverband monitort deze versterking van de basisondersteuning en de extra ondersteuning. De voorwaarden hiervoor zijn aanwezig door de overlegstructuur en de korte lijnen.

Het samenwerkingsverband heeft 'op overeenstemming gericht overleg' (oogo) gevoerd met de betrokken gemeenten over de jeugdbeleidsplannen. De jeugd- en gezinsteam hebben op elke school een functionaris die zorgt voor goede afstemming met alle gesprekspartners.

Het bestuur van het samenwerkingsverband heeft de meerjarenbegroting 2015-2019 geactualiseerd. Hieruit blijkt voor de komende drie jaren een negatief resultaat van in totaal €700.000 ondanks de positieve verevening van ruim €400.000. Voor een belangrijk deel hangen deze tekorten samen met de 'vergoedingen aan scholen' voor verbreding en versterking van de basisondersteuning. De inzet daarvan sluit aan bij het beleid van het samenwerkingsverband om de ontwikkeling van leerlingenstromen naar het vso, lwoo (leerwegondersteunend onderwijs) en pro (praktijkonderwijs) om te buigen naar de deelnamepercentages van 2012. Overigens is de solvabiliteit van het samenwerkingsverband voldoende.

Het bestuur ontwikkelde een concepttoezichtkader voor de bestuurlijke organisatie en het intern toezicht. De werkwijze van het bestuur voorziet in een planning waarbij allereerst de procedurebeschrijvingen, vervolgens zelfevaluaties, tevredenheidsonderzoeken en collegiale visitaties in vierjaren leiden tot een volledig systeem van kwaliteitszorg.

Het samenwerkingsverband start een onderzoek naar een mogelijke fusie met het samenwerkingsverband Leiden. Er bestaan al diverse vormen van uitwisseling en overlap, zoals het voorzitterschap van de ACT, de locaties van de scholen en het Regionale Bureau Leerplicht.

Hieronder volgt een nadere toelichting op de bevindingen, gerelateerd aan het waarderingskader.

2.2 Toelichting

Kwaliteitsaspect 1: Resultaten

Het samenwerkingsverband spant zich in om voor alle leerlingen passende ondersteuningsvoorzieningen te organiseren, zoals de basispluondersteuning, de arrangementen voor extra ondersteuning en een symbiosevoorziening. Het Onderzoek- en Observatiecentrum stopt per eind juli 2015 om ruimte te bieden voor extra ondersteuning op de scholen, zodat er thuisnabij een dekkend aanbod is. Een knelpunt zijn de leerlingen in de internationale schakelklas. Dit is een aparte doelgroep waarover het samenwerkingsverband in overleg is met het departement, gemeenten en de VO-raad.

Het Loket Passend Onderwijs adviseert scholen en ouders over de mogelijkheid om een toelaatbaarheidsverklaring aan te vragen. Voorzien van een preadvies geleidt dit loket de aanvraag door naar de Adviescommissie Toelaatbaarheid. Er zijn nu 29 toelaatbaarheidsverklaringen afgegeven van de 30 aanvragen. Er zitten volgend schooljaar twintig leerlingen minder in het voortgezet speciaal onderwijs dan op 1 oktober 2014. De terugstroom naar het regulier voortgezet onderwijs begint op gang te komen, mede door de symbiosetrajecten.

Het samenwerkingsverband beschikt over een actuele meerjarenbegroting, waaruit blijkt dat het samenwerkingsverband de middelen doelmatig inzet. De komende drie jaren is er sprake van rode cijfers. Deze tekorten uit de meerjarenbegroting, in totaal €700.000 kunnen worden opgevangen vanuit de bestemmingsreserve van het 'oude samenwerkingsverband'. Op 1 augustus 2014 bedroeg het saldo hiervan €1,2 miljoen. Daarnaast is de algemene reserve van het samenwerkingsverband beschikbaar, per die datum bedroeg het saldo €700.000.

Het samenwerkingsverband voert maandelijks een inventarisatie uit van thuiszitters. Op dit moment zijn er zes thuiszitters, waarvan de oorzaak van het thuiszitten bekend is.

In de gemeenten werken jeugd- en gezinsteams, die op elke school aanwezig zijn. Op de scholen zijn de zorg- en adviesteams opgeheven en daarvoor in de plaats zijn de jeugd- en gezinsteams gekomen. De proeftuinen die in Katwijk en Lisse zijn gehouden met deze jeugd- en gezinsteams laten zien dat problemen

eerder worden gesignaleerd. De aansluiting met de arbeidsmarkt of dagbesteding na afloop van de schoolperiode is een bespreekpunt na de invoering van de Participatiewet. De gemeenten participeren in veel overlegstructuren. Bespreekpunten in de gemeentelijke ontwikkelagenda zijn de onderwijs-zorgarrangementen en het '16+-vraagstuk'.

Kwaliteitsaspect 2: Management en organisatie

Het samenwerkingsverband heeft zijn missie en visie geformuleerd. Er is gekozen voor een bestuur-directeurmodel. Het bestuur van het samenwerkingsverband overlegt regelmatig, ook met het primair onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs, over de aansluiting van het aanbod en de procedures.

De ondersteuningsplanraad groeit steeds steviger in zijn rol. Het ondersteuningsplan is voor twee jaar vastgesteld om goed te kunnen inspelen op de actualiteit. Ook de manier waarop het samenwerkingsverband de lwoo- en pro-toewijzingen gaat regelen, staat op de agenda. De raad heeft zorgen over de verdeling van de taken tussen de scholen en de gemeenten, bijvoorbeeld de duur van de schoolperiode van de leerlingen die functioneren op het niveau van dagbesteding. De ondersteuningsplanraad wil begin 2016 een ronde maken langs de scholen om te kijken wat er speelt.

De procedure om voor zittende vso-leerlingen een herindicatie aan te vragen, is uitgerold. Er is een overzicht beschikbaar van alle leerlingen en de termijn waarop een toelaatbaarheidsverklaring wordt aangevraagd.

Het samenwerkingsverband kent een adequaat voorlichtingsbeleid. De website is duidelijk en bevat voldoende informatie voor ouders en (ondersteunings)functionarissen. Ook door de adviesfunctie van het Loket Passend Onderwijs geeft het samenwerkingsverband blijk van het belang van communicatie met ouders en de scholen.

Het samenwerkingsverband heeft een concepttoezichtkader opgesteld om de scheiding tussen bestuur en toezicht te regelen.

Kwaliteitsaspect 3: Kwaliteitszorg

Het jaarplan 2014/2015 geeft inzicht in de voornemens van het bestuur van het samenwerkingsverband op diverse niveaus: bestuur, scholen en netwerkpartners. De notities die zijn toegevoegd als bijlagen bij het ondersteuningsplan bieden een overzicht van alle ontwikkelingen in de komende periode. Het samenwerkingsverband is zichtbaar en meetbaar 'in control'. Van onderwijsinhoudelijk belang zijn de collegiale visitaties op basis van de zelfevaluatie. De scholen gaan in koppels van drie bij elkaar kijken en van elkaar leren. Maximale professionaliteit is het kernwoord. Het sturen op kengetallen komt op gang. De verantwoording over de gerealiseerde kwaliteit is mogelijk als

de cyclus geheel is doorlopen. Zo ver is het nu nog niet, maar over twee jaar wel.

2.3 Naleving wet- en regelgeving

Voorschriften ondersteuningsplan

Het ondersteuningsplan voldoet aan de wettelijke voorschriften.

Programmatisch handhaven

Bij het bevorderen van de naleving van wettelijke regels, gebruikt de inspectie ook het uitgangspunt van 'programmatisch handhaven' (Jaarwerkplan 2014). Jaarlijks kiest de inspectie een aantal onderdelen van wet- en regelgeving die gericht aandacht krijgen. Onderstaande tabel bevat de onderdelen die voor het schooljaar 2014/2015 zijn vastgesteld voor de controle op de naleving door de samenwerkingsverbanden. Per onderdeel toont de tabel of het samenwerkingsverband aan de voorschriften voldoet.

Naleving wet- en regelgeving		Voldoende	Onvoldoende
N.1	De tijdige (hernieuwde) vaststelling van het ondersteuningsplan en het insturen aan de inspectie - De artikelen 18a, tiende lid, WPO en 17a tiende lid, WVO.	•	
N.2	De naleving van de regels met betrekking tot de (hernieuwde) vaststelling van het ondersteuningsplan en de instemming van de ondersteuningsplanraad - De artikelen 18a, zevende lid, WPO en 17a, zevende lid, WVO en artikel 14a WMS.	•	
N.3	Het ondersteuningsplan wordt niet eerder vastgesteld dan nadat overleg (oogo) heeft plaatsgevonden met gemeente(n) en met het samenwerkingsverband, waarvan het gebied (gedeeltelijk) samenvalt - De artikelen 18a, negende lid, WPO en 17a, negende lid, WVO.	•	
N.4	Het deskundigenadvies - De artikelen 18a, elfde lid WPO jo artikel 34.8. Besluit bekostiging WPO en 17a WVO, twaalfde lid jo artikel 15a Inrichtingsbesluit WVO.	•	

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

In zijn reactie d.d. 28 september 2015 deelt het bestuur mee dat het de bevindingen uit dit rapport bij de verdere ontwikkeling van het samenwerkingsverband op de volgende wijze zal betrekken of al heeft betrokken.

Het bestuur kijkt terug op een constructieve ontmoeting, waarbij alle aanwezigen in openheid hun informatie met de inspectie hebben gedeeld. De bevindingen van de inspectie, zoals verwoord in dit rapport, zijn voor het bestuur herkenbaar.

Het bestuur ziet het rapport als stimulans voor verdere doorontwikkeling (uitbouw en versterking) van passend onderwijs in de lijn van het reeds ingezette en voorgenomen beleid van het samenwerkingsverband.